

MDB-4175-4176 Seat No. _____

B. A. (Sem. I) Examination

November / December - 2018

Gujarati : E. O. - 105

(૧) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ : વિનોદ ભટ્ટ
(Old Course)

(૨) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : માણસાઈના દીવા - ઝવેરચંદ મેઘાણી
(પ્રસંગ ૧ થી ૧૭) (New Course)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

(૧) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ : વિનોદ ભટ્ટ
(Old Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

૧	વિનોદ ભટ્ટના જીવન અને કવનની ચર્ચા કરો.	૧૪
	અથવા	
૧	નિબંધ સાહિત્ય સ્વરૂપનાં લક્ષણો જણાવો.	૧૪
૨	'શ્રેષ્ઠ હાસ્યરચનાઓ'ની વિશેષતાઓ અને મર્યાદાઓની ચર્ચા કરો.	૧૪
	અથવા	
૨	'શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ'નું સમગ્રલક્ષી મૂલ્યાંકન કરો.	૧૪
૩	ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે)	૧૪
	(૧) 'ચાણક્ય'માં ચાણક્યનું પાત્ર.	
	(૨) 'મહમ્મદ તઘલખ'માં અવળવાણીનો પ્રયોગ.	
	(૩) 'શ્રેષ્ઠ હાસ્ય રચનાઓ'ની ભાષા-શૈલી.	
	(૪) 'કૂતરાથી સાવધાન'માં વ્યંગ્ય - કટાક્ષ.	

૪ નીચેનામાંથી કોઈ પણ બે રચનાઓનો આસ્વાદ કરાવો : ૧૪

- (૧) શાંતિલાલ મળે તો -
- (૨) લાંચમીમાંસા
- (૩) એક ક્રિકેટરનો પ્રેમપત્ર
- (૪) જ્યોતીન્દ્ર દવે.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪

- (૧) ગુજરાતી સાહિત્યના બે હાસ્ય લેખકોનાં નામ આપો.
- (૨) વિનોદ ભટ્ટનો જન્મ ક્યાં અને ક્યારે થયો હતો ?
- (૩) વિનોદ ભટ્ટ રચિત બે પુસ્તકોનાં નામ આપો.
- (૪) નિબંધના મુખ્ય બે પ્રકારો જણાવો.
- (૫) યક્ષના વિરહમાં નાયિકા શું ખાય છે ?
- (૬) યુધિષ્ઠિરને મળેલ કી-ચેઈન પાછળ શું લખેલું હતું ?
- (૭) જ્યોતીન્દ્ર દવેએ કઈ ચાલાકીથી પેલા વિદ્યાર્થીને હસાવ્યો ?
- (૮) 'અર્જુન વિષાદયોગ'માં શ્રીકૃષ્ણ માટે યોજાયેલાં ચાર શબ્દોનાં નામ લખો.
- (૯) 'એક શિક્ષકનો પ્રેમપત્ર'માં ક્યા ક્યા પાત્રોની પ્રેમકથા જણાય છે ?
- (૧૦) વિનોદ ભટ્ટના પુરોગામી હાસ્યલેખકો ક્યા ક્યા છે ?
- (૧૧) 'સમાજવાદી ફલેટ'માં આધુનિક સમાજનું કેવું આલેખન થયું છે ?
- (૧૨) વિનોદ ભટ્ટનો તમને સૌથી વધુ ગમતો હાસ્ય નિબંધ કયો ? શા માટે ?

(૨) સાહિત્યકૃતિનો અભ્યાસ : માણસાઈના દીવા - ઝવેરચંદ મેઘાણી
(પ્રસંગ ૧ થી ૧૭) (New Course)

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- ૧ ઝવેરચંદ મેઘાણીના સમગ્ર જીવનની ચર્ચા કરો. ૧૪
અથવા
- ૧ ઝવેરચંદ મેઘાણીના સાહિત્ય પ્રદાનને મૂલવો. ૧૪
- ૨ 'માણસાઈના દીવા' (પ્રસંગ ૧ થી ૧૭)ને આધારે ઝવેરચંદ મેઘાણીના ૧૪
સર્જન વિશેષોની ચર્ચા કરો.
- અથવા
- ૨ 'માણસાઈના દીવા' (પ્રસંગ ૧ થી ૧૭)નું સાહિત્યકૃતિ તરીકે ૧૪
મૂલ્યાંકન કરો.
- ૩ નીચેનામાંથી કોઈ પણ એક પ્રસંગની આસ્વાદલક્ષી ચર્ચા કરો : ૧૪
(૧) કોણ ચોર ! કોણ શાહુકાર !
(૨) હું આવ્યો છું, બહારવટું શીખવવા -
(૩) રોટલો તૈયાર રાખજે.
- ૪ ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈ પણ બે) ૧૪
(૧) 'માણસાઈના દીવા'ની ભાષાશૈલી
(૨) 'માણસાઈના દીવા'ના શીર્ષકની ચથાર્થતા
(૩) રેલસંકટ સમયે મહારાજે કરેલી મદદ
(૪) 'ઈતબાર'માં પ્રગટ થતી ખોડિયાની માણસાઈ.

૫ નીચેનામાંથી કોઈ પણ સાત પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો : ૧૪

- (૧) જીવનકથા એટલે શું ?
- (૨) મેઘાણીના જન્મવર્ષ અને સ્થળની વિગત આપો.
- (૩) મેઘાણીનાં કોઈ પણ ચાર પુસ્તકોનાં નામ જણાવો.
- (૪) મેઘાણીને પહાડનું બાળક કેમ કહેવામાં આવે છે ?
- (૫) રવિશંકર મહારાજે ગુજરાતના કયા પ્રદેશમાં લોકસેવા કરી હતી ?
- (૬) બાબર દેવાએ મુખીને શા માટે મારી નાખ્યો ?
- (૭) ખોડિયો હરાયું ઢોર કેવી રીતે બની ગયો ?
- (૮) જીવીના પતિનું નામ શું હતું ? આ પાત્ર કયા પ્રસંગમાં આવે છે ?
- (૯) ચોરી કરવા બાબતે કૂબો શું માને છે ?
- (૧૦) 'માણસાઈના દીવા'માં નિરૂપાયેલી કોઈ પણ બે કોમનું નામ આપો.
- (૧૧) 'માણસાઈના દીવા'માં કયું પાત્ર કેન્દ્રસ્થાને છે ?
- (૧૨) 'મારાં સ્વજનો'નું શીર્ષક સમજાવો.